

LOGOPĒDA PROFESIJAS STANDARTS

1. Profesijas nosaukums, kvalifikācijas līmenis	
<i>Logopēds</i>	<i>Piektais profesionālās kvalifikācijas līmenis (5.PKL) (atbilst sestajam Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras līmenim (6.LKI))</i>
2. Profesionālās kvalifikācijas prasības	
Profesijas specializācijas: Skolotājs logopēds	
Saistītās profesijas, kvalifikācijas līmenis: Nav	
3. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu kopsavilkums	
<p>Logopēds ir speciālists, kas veic logopēdisko darbu ar personām jebkurā vecumā, kurām ir dažādas patoģenēzes runas, valodas, komunikācijas vai orofaringeālās funkcijas traucējumi. Veic runas, valodas, komunikācijas un orofaringeālās funkcijas novērtēšanu un traucējumu logopēdisko noteikšanu. Veic logopēdisko korekciju strādājot ar personām, kurām ir runas traucējumi (artikulācijas, runas tempa un ritma, balss), valodas traucējumi (mutvārdu un rakstu valodas), orofaringeālās funkcijas traucējumi vai sekundāri runas, valodas, komunikācijas traucējumi attiecībā pret citu funkciju traucējumiem. Sadarbojas un sniedz konsultācijas logopēdiskās korekcijas paņēmieni apgūvē un īstenošanā personām ar runas, valodas, komunikācijas vai orofaringeālās funkcijas traucējumiem un viņu piederīgajiem. Sadarbojas ar izglītības, ārstniecības vai rehabilitācijas procesā iesaistītajiem speciālistiem un līdzdarbojas novērtēšanas procesā. Veic profilaktiskos pasākumus atbilstoši profesionālās darbības jomai.</p> <p>Logopēda pienākumi un uzdevumi:</p> <p>3.1. Logopēdiskā darba plānošana:</p> <ul style="list-style-type: none"> – mērķtiecīgi plānot logopēdiskās korekcijas procesu; – sistēmiski un kritiski izvērtēt runas, valodas, komunikācijas un orofaringeālās funkcija traucējumu logopēdiskās korekcijas un logopēdisko tehnoloģiju lietošanas aktuālās iespējas; – plānojot traucējumu logopēdiskās korekcijas procesu, izvēlēties metodes un paņēmienus atbilstoši izglītojamā, pacienta, klienta individuālajām vajadzībām. <p>3.2. Runas, valodas, komunikācijas un orofaringeālās funkcijas novērtēšana un traucējumu logopēdiskā noteikšana:</p> <ul style="list-style-type: none"> – pārzināt un lietot runas, valodas, komunikācijas un orofaringeālās funkcijas logopēdiskās novērtēšanas un traucējumu noteikšanas metodes un paņēmienus; – novērtēt izglītojamā, pacienta, klienta runu, valodu, komunikācijas spējas, orofaringeālo funkciju un noteikt traucējumus; – izstrādāt izglītojamā, pacienta, klienta runas, valodas, komunikācijas, orofaringeālās funkcijas novērtēšanas ziņojumu vai atzinumu atbilstoši profesionālās darbības jomas prasībām. <p>3.3. Logopēdiskās korekcijas īstenošana:</p>	

- pārzināt un lietot traucējuma specifikai atbilstošas logopēdiskās tehnoloģijas un korekcijas metodes, ievērojot izglītojamā, pacienta, klienta individuālās vajadzības;
- izvēlēties logopēdiskās korekcijas mērķim atbilstošas rezultātu vērtēšanas metodes;
- konsultēt un apmācīt izglītojamos, pacientus, klientus un viņu piederīgos logopēdiskās korekcijas uzdevumu veikšanai;
- veikt profilaktisko darbu profesionālās kompetences ietvaros.

3.4. Sadarbība ar citiem izglītības, veselības vai sociālās aprūpes jomas speciālistiem:

- sadarboties ar izglītības, ārstniecības un rehabilitācijas procesā iesaistītajiem speciālistiem;
- izveidot komandas darba stilu un strādāt komandā.

3.5. Iesaistīšanās institūcijas un logopēdijas jomas attīstībā:

- iesaistīties izglītības, veselības aprūpes vai sociālās aprūpes iestādes darba organizācijā;
- veikt profesionālās darbības pašvērtējumu, izvērtēt tās kvalitāti un veikt nepieciešamos uzlabojumus;
- veicināt logopēdijas jomas attīstību.

3.6. Profesionālās darbības nodrošināšanas vispārējie uzdevumi:

- ievērot jomai saistošo normatīvo aktu, standartu prasības un ētikas normas;
- ievērot darba, vides un civilās aizsardzības prasības;
- iegūt, analizēt un dokumentēt datus, aizpildīt dokumentāciju;
- lietot informācijas un komunikāciju tehnoloģijas, tai skaitā, biroja tehniku;
- lietot valsts valodu;
- lietot vismaz vienu svešvalodu.

4. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes, PROFESIONĀLĀS zināšanas un kompetences					
Nr. p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Profesionālās zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)	
4.1.	Logopēdiskā darba plānošana:				
4.1.1.	Mērķtiecīgi plānot logopēdiskā korekcijas procesu	<p>Noteikt logopēdiskās korekcijas mērķi runas, valodas, komunikācijas vai orofaringeālās funkcijas traucējumu novēršanai, mazināšanai vai kompensēšanai atbilstoši traucējumu patoģenēzei un profesionālajai kompetencei</p> <p>Izvirzīt primāros, sekundāros un vispārīgos uzdevumus, kas nodrošinātu optimālu izvirzītā mērķa sasniegšanu atbilstoši traucējumu patoģenēzei un to ietekmei uz personas dzīves kvalitāti</p> <p>Plānot traucējumu logopēdiskās korekcijas īstenošanas procesu atbilstoši profesionālās darbības jomai un specifikai</p> <p>Integrēt logopēdijas, medicīnas, psiholoģijas, izglītības zinātņu, lingvistikas, juridisko u.c. ar logopēdijas jomu saistīto zinātņu nozaru pamatnostādnes logopēdiskā darba plānošanā</p> <p>Pārzināt inovācijas logopēdijas, medicīnas, psiholoģijas, izglītības u.c. zinātņu nozaru attīstībā</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Medicīnas zinātņu pamati</p> <p>Psiholoģijas zinātņu pamati</p> <p>Izglītības zinātņu pamati</p> <p>Lingvistikas zinātņu pamati</p> <p>Juridisko un vadības zinātņu pamati</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Logopēda profesionālās darbības pamati atbilstoši profesionālās specializācijas un darbības jomai</p> <p>Runas (artikulācijas, runas tempa un ritma, balss) traucējumu logopēdiskās korekcijas plānošana</p> <p>Bērnu valodas attīstības traucējumu logopēdiskās korekcijas plānošana</p> <p>Iegūto runas un valodas traucējumu logopēdiskās korekcijas plānošana</p> <p>Rakstu valodas traucējumu logopēdiskās korekcijas plānošana</p> <p>Komunikācijas traucējumu logopēdiskās korekcijas plānošana</p> <p>Orofaringeālās funkcijas un rīšanas traucējumu logopēdiskās korekcijas plānošana atbilstoši profesionālās darbības jomai un specializācijai</p>	<p>Spējapatstāvīgi, profesionāli un atbildīgi plānot logopēdiskās korekcijas procesu</p> <p>Spēja integrēt logopēdijas, medicīnas, psiholoģijas, izglītības zinātņu, lingvistikas, juridisko u.c. ar logopēdijas jomu saistīto zinātņu nozaru pamatnostādnes un inovācijas logopēdiskā darba plānošanā</p>	6. LKI
4.1.2.	Sistēmiski un kritiski izvērtēt runas, valodas,	Izvērtēt traucējuma logopēdiskās korekcijas norises gaitu	<u>Izpratnes līmenī:</u>	Spēja kritiski izvērtēt traucējumu logopēdiskās korekcijas norisi un	6. LKI

	komunikācijas un orofaringeālās funkcijas traucējumu logopēdiskā korekcijas un logopēdisko tehnoloģiju lietošanas aktuālās iespējas	Izvērtēt logopēdisko tehnoloģiju lietošanas rezultātus un veikt izmaiņas logopēdiskās korekcijas plānā atbilstoši aktuālajai situācijai	Logopēdijas, medicīnas, psiholoģijas, izglītības zinātņu u.c. ar logopēdijas jomu saistīto zinātņu nozaru teorētiskās un praktiskās nostādnes <u>Lietošanas līmenī:</u> Logopēda profesionālās darbības pamati Kritiskā domāšana Logopēdiskās tehnoloģijas atbilstoši profesionālās darbības jomai un traucējuma specifikai	logopēdisko tehnoloģiju lietošanas aktuālās iespējas Spēja veikt izmaiņas logopēdiskās korekcijas plānā atbilstoši aktuālajai situācijai	
4.1.3.	Plānojot traucējumu logopēdiskās korekcijas procesu, izvēlēties metodes un paņēmienus atbilstoši izglītojamā, pacienta, klienta individuālajām vajadzībām	Izvēlēties logopēdiskās metodes un paņēmienus atbilstoši traucējumu patoģenēzei un personas bioloģiskajiem, psiholoģiskajiem un sociālajiem nosacījumiem Ievērot izglītojamā, pacienta, klienta individuālās vajadzības	<u>Izpratnes līmenī:</u> Logopēdijas, medicīnas, psiholoģijas, izglītības zinātņu u.c. ar logopēdijas jomu saistīto zinātņu nozaru teorētiskās un praktiskās nostādnes Komunikācijas teorija un prakse, psiholingvistika <u>Lietošanas līmenī:</u> Kritiskā domāšana Logopēdiskās tehnoloģijas atbilstoši profesionālās darbības jomai un traucējuma specifikai	Spēja izvēlēties logopēdiskās metodes un paņēmienus atbilstoši izglītojamā, pacienta, klienta individuālajām vajadzībām un traucējuma patoģenēzei	6. LKI
4.2.	Runas, valodas, komunikācijas un orofaringeālās funkcijas novērtēšana un traucējumu logopēdiskā noteikšana:				
4.2.1.	Pārzināt un lietot runas, valodas, komunikācijas un orofaringeālās funkcijas traucējumu logopēdiskās noteikšanas metodes un paņēmienus	Pārzināt runas, valodas, komunikācijas un orofaringeālās funkcijas traucējumu logopēdiskās noteikšanas metodes un paņēmienus Lietot runas, valodas, komunikācijas, orofaringeālās funkcijas traucējumu logopēdiskās noteikšanas objektīvās un subjektīvās metodes atbilstoši	<u>Izpratnes līmenī:</u> Logopēdijas, medicīnas, psiholoģijas, izglītības zinātņu u.c. ar logopēdijas jomu saistīto zinātņu nozaru teorētiskās un praktiskās nostādnes, inovācijas <u>Lietošanas līmenī:</u>	Spēja orientēties runas, valodas, komunikācijas un orofaringeālās funkcijas traucējumu logopēdiskās noteikšanas metodēs un paņēmienos atbilstoši profesionālās darbības jomai un inovācijām logopēdijas, izglītības, medicīnas u.c. zinātņu nozaru attīstībā	6. LKI

		<p>profesionālās specializācijas un darbības jomai</p> <p>Pārzināt inovācijas logopēdijas, izglītības, medicīnas u.c. zinātņu nozaru attīstībā</p>	<p>Runas (artikulācijas, runas tempa un ritma, balss) traucējumu logopēdiskās noteikšanas metodes un paņēmieni</p> <p>Bērnu valodas attīstības traucējumu logopēdiskās noteikšanas metodes un paņēmieni</p> <p>Iegūto runas un valodas traucējumu logopēdiskās noteikšanas metodes un paņēmieni</p> <p>Rakstu valodas traucējumu (disgrāfijas, disleksijas, diskalkulijas) logopēdiskās noteikšanas metodes un paņēmieni</p> <p>Orofaringeālās funkcijas un rīšanas funkcijas traucējumu logopēdiskās noteikšanas metodes un paņēmieni atbilstoši profesionālās darbības jomai un specializācijai</p> <p>Komunikācijas traucējumu logopēdiskās noteikšanas metodes</p>		
4.2.2.	<p>Novērtēt izglītojamā, pacienta, klienta runu, valodu, komunikācijas spējas, orofaringeālo funkciju un noteikt traucējumus</p>	<p>Vispusīgi un objektīvi novērtēt izglītojamā, pacienta, klienta runu, valodu, komunikācijas spējas, orofaringeālo funkciju un noteikt traucējumus</p> <p>Identificētsekundārus runas, valodas un komunikācijas traucējumus attiecībā pret citu funkciju traucējumiem</p> <p>Līdzdarboties ar citu jomu speciālistiem runas, valodas, komunikācijas, orofaringeālās funkcijas novērtēšanā un traucējumu noteikšanā kompleksu funkciju traucējumu gadījumā</p> <p>Aizpildīt runas un valodas pārbaudes karti, komunikācijas vai orofaringeālās funkcijas novērtēšanas protokolu atbilstoši profesionālās specializācijas un darbības jomas prasībām</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Runas un dzirdes orgānu anatomija, fizioloģija un patoloģija</p> <p>Runas un dzirdes fizikālie pamati</p> <p>Cilvēka anatomija un fizioloģija</p> <p>Neiroloģija, psihiatrija, ģenētika</p> <p>Pediatrija</p> <p>Gerontoloģija</p> <p>Audioloģija</p> <p>Klīniskā psiholoģija, neiropsiholoģija</p> <p>Lingvistika, psiholingvistika</p> <p>Kompleksi funkciju traucējumi</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p>	<p>Spēja patstāvīgi, profesionāli un atbildīgi veikt runas, valodas, komunikācijas un orofaringeālās funkcijas novērtēšanu un traucējumu logopēdisko noteikšanu</p> <p>Spēja līdzdarboties ar citu jomu speciālistiem runas, valodas, komunikācijas, orofaringeālās funkcijas novērtēšanā un traucējumu noteikšanā kompleksu funkciju traucējumu gadījumā</p> <p>Spēja integrēt logopēdijas, medicīnas, psiholoģijas, izglītības zinātņu, lingvistikas, juridisko u.c. ar logopēdijas jomu saistīto zinātņu nozaru pamatnostādnes, veicot traucējumu logopēdisko noteikšanu</p> <p>Spēja aizpildīt runas un valodas pārbaudes karti, komunikācijas vai</p>	6. LKI

		<p>Pārzināt augmentatīvās un alternatīvās komunikācijas metodes</p>	<p>Runas (artikulācijas, runas tempa un ritma, balss) novērtēšanas un traucējumu logopēdiskās noteikšanas metodes</p> <p>Bērnu valodas attīstības novērtēšanas un traucējumu logopēdiskās noteikšanas metodes</p> <p>Iegūto runas un valodas traucējumu logopēdiskās noteikšanas metodes</p> <p>Rakstu valodas novērtēšanas un traucējumu (disgrāfijas, disleksijas, diskalkulijas) logopēdiskās noteikšanas metodes</p> <p>Orofaringeālās funkcijas un rīšanas funkcijas novērtēšanas un traucējumu logopēdiskās noteikšanas metodes atbilstoši profesionālās darbības jomai un specializācijai</p> <p>Komunikācijas novērtēšanas un traucējumu logopēdiskās noteikšanas metodes</p> <p>Augmentatīvās un alternatīvās komunikācijas metodes</p> <p>Runas, valodas, komunikācijas un orofaringeālās funkcijas pārbaudes, un traucējumu logopēdiskās novērtēšanas dokumentācija atbilstoši profesionālās darbības jomai un specializācijai</p>	<p>orofaringeālās funkcijas novērtēšanas protokolu atbilstoši profesionālās darbības jomai un specializācijai</p>	
4.2.3.	<p>Izstrādāt izglītojamā, pacienta, klienta runas, valodas, komunikācijas, orofaringeālās funkcijas novērtēšanas ziņojumu vai atzinumu atbilstoši profesionālās darbības jomas prasībām</p>	<p>Izstrādāt runas, valodas, komunikācijas, orofaringeālās funkcijas novērtēšanas ziņojumu vai atzinumu atbilstoši profesionālās specializācijas un darbības jomas prasībām</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Logopēdijas, medicīnas, psiholoģijas, izglītības zinātņu u.c. ar logopēdijas jomu saistīto zinātņu nozaru terminoloģija, teorētiskās un praktiskās nostādnes</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p>	<p>Spēja izstrādāt logopēdisko novērtēšanas ziņojumu vai atzinumu atbilstoši profesionālās darbības jomai un specializācijai</p>	6. LKI

			Runas, valodas, komunikācijas un orofarigeālās funkcijas novērtēšanas ziņojuma vai atzinuma izstrāde atbilstoši profesionālās darbības jomai un specializācijai		
4.3.	Logopēdiskās korekcijas īstenošana:				
4.3.1.	<p>Pārzināt un lietot traucējuma specifikai atbilstošas logopēdiskās tehnoloģijas un korekcijas metodes, ievērojot izglītojamā, pacienta, klienta individuālās vajadzības</p>	<p>Pārzināt un lietot traucējuma specifikai un darbības jomai atbilstošas logopēdiskās tehnoloģijas, korekcijas metodes un paņēmienus</p> <p>Izveidot un īstenot individuālo runas, valodas, komunikācijas vai orofaringeālās funkcijas traucējumu logopēdiskās korekcijas plānu atbilstoši profesionālās specializācijas un darbības jomas prasībām</p> <p>Logopēdiskās korekcijas procesā ievērot izglītojamā, pacienta, klienta individuālo potenciālu, dzīves kvalitātes uzlabošanas iespējas, attīstības, mācīšanās un personības izaugsmes vajadzības</p> <p>Pārzināt augmentatīvās un alternatīvās komunikācijas metodes</p> <p>Pārzināt inovācijas logopēdijas, izglītības, medicīnas u.c. zinātņu nozaru attīstībā</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Logopēdijas, medicīnas, psiholoģijas, izglītības zinātņu u.c. ar logopēdijas jomu saistīto zinātņu nozaru terminoloģija, teorētiskās un praktiskās nostādnes</p> <p>Gerontoloģija</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Runas (artikulācijas, runas tempa un ritma, balss) traucējumu logopēdiskās korekcijas metodes un logopēdiskās tehnoloģijas</p> <p>Bērnu valodas attīstības traucējumu logopēdiskās korekcijas metodes un logopēdiskās tehnoloģijas</p> <p>Iegūto runas un valodas traucējumu logopēdiskās korekcijas metodes</p> <p>Rakstu valodas traucējumu (disgrāfijas, disleksijas, diskalkulijas) logopēdiskās korekcijas metodes un logopēdiskās tehnoloģijas</p> <p>Orofaringeālās funkcijas un rīšanas traucējumu logopēdiskās korekcijas metodes un logopēdiskās tehnoloģijas atbilstoši profesionālās darbības jomai un specializācijai</p> <p>Logopēdiskās korekcijas īstenošanas principi dažādos kontekstos</p>	<p>Spēja patstāvīgi, profesionāli un atbildīgi lietot traucējuma specifikai atbilstošas logopēdiskās tehnoloģijas un logopēdiskās korekcijas metodes</p> <p>Spēja integrēt logopēdijas, medicīnas, psiholoģijas, izglītības zinātņu, lingvistikas, juridisko u.c. ar logopēdijas jomu saistīto zinātņu nozaru pamatnostādnes logopēdiskās korekcijas īstenošanā</p> <p>Spēja ievērot izglītojamā, pacienta, klienta individuālās vajadzības, īstenojot logopēdisko korekciju</p>	6. LKI

			Augmentatīvās un alternatīvās komunikācijas metodes		
4.3.2.	Izvēlēties logopēdiskās korekcijas mērķim atbilstošas rezultātu vērtēšanas metodes	<p>Izvēlēties un lietot logopēdiskās korekcijas mērķim atbilstošas rezultātu vērtēšanas metodes</p> <p>Kritiski izvērtēt logopēdiskās korekcijas gaitu, pēc nepieciešamības veikt tajā izmaiņas vai to pārtraukt</p> <p>Veikt logopēdiskās korekcijas norises dokumentāciju, izstrādāt progresa ziņojumus (atziņumus) un rekomendācijas</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Logopēdijas, medicīnas, psiholoģijas, izglītības zinātņu u.c. ar logopēdijas jomu saistīto zinātņu nozaru terminoloģija, teorētiskās un praktiskās nostādnes</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Runas (artikulācijas, runas tempa un ritma, balss) traucējumu korekcijas rezultātu vērtēšanas metodes</p> <p>Bērnu valodas attīstības traucējumu korekcijas rezultātu vērtēšanas metodes</p> <p>Iegūto runas un valodas traucējumu korekcijas rezultātu vērtēšanas metodes</p> <p>Rakstu valodas traucējumu (disgrāfijas, disleksijas, diskalkulijas) korekcijas rezultātu vērtēšanas metodes</p> <p>Orofaringeālās funkcijas un rīšanas traucējumu korekcijas rezultātu vērtēšanas metodes atbilstoši profesionālās darbības jomai un specializācijai</p> <p>Runas, valodas, komunikācijas un orofaringeālās funkcijas traucējumu korekcijas norises vērtēšanas dokumentācija atbilstoši profesionālās darbības jomai un specializācijai</p>	<p>Spēja patstāvīgi, profesionāli un atbildīgi izvērtēt izglītojamā, pacienta, klienta runas, valodas, komunikācijas vai orofaringeālās funkcijas traucējumu logopēdiskās korekcijas gaitu, rezultātus, sasniegumus un izaugsmi</p> <p>Spēja izstrādāt logopēdiskās korekcijas progresa ziņojumu (atziņumu) un rekomendācijas atbilstoši profesionālās darbības jomai un specializācijai</p>	6. LKI
4.3.3.	Konsultēt un apmācīt izglītojamos, pacientus, klientus un viņu piederīgos logopēdiskās korekcijas uzdevumu veikšanai	<p>Sadarboties ar izglītojamo, pacientu, klientu un viņa piederīgajiem, īstenojot logopēdiskās korekcijas plānu</p> <p>Konsultēt un apmācīt izglītojamos, pacientus, klientus un viņu piederīgos par logopēdisko uzdevumu veikšanu</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Komunikācijas teorija un prakse, psiholingvistika</p> <p>Sociāli emocionālā mācīšanās</p> <p>Gerontoloģija</p>	<p>Spēja īstenot pozitīvu savstarpējo mijiedarbību ar izglītojamo, pacientu, klientu un viņa piederīgajiem, lai nodrošinātu logopēdiskās korekcijas uzdevumu īstenošanu un mērķa sasniegšanu dažādās sociālās vidēs</p>	6. LKI

		<p>Izveidot un ievērot pozitīvu savstarpējo mijiedarbību ar izglītojamo, pacientu, klientu un viņa piederīgajiem</p> <p>Motivēt izglītojamo, klientu, pacientu un viņa piederīgos atbildīgi iesaistīties mērķtiecīgi vadītā logopēdiskās korekcijas procesā</p>	<p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Logopēdiskās konsultēšanas principi, metodes un paņēmieni, strādājot ar dažāda vecuma izglītojamajiem, pacientiem, klientiem un viņu piederīgajiem</p>		
4.3.4.	Veikt profilaktisko darbu profesionālās kompetences ietvaros	Veikt primāro, sekundāro un terciāro profilaksi profesionālās kompetences ietvaros un atbilstoši profesionālās darbības jomai	<p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Logopēdijas, medicīnas, psiholoģijas, izglītības zinātņu u.c. ar logopēdijas jomu saistīto zinātņu nozaru terminoloģija, teorētiskās un praktiskās nostādnes</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Logopēda profesionālās darbības pamati</p> <p>Primārās, sekundārās un terciārās profilakses pamatnostādnes un nozīme dažādos kontekstos atbilstoši profesionālās darbības jomai</p>	Spēja veikt primāro, sekundāro un terciāro runas, valodas, komunikācijas un orofaringeālās funkcijas traucējumu profilaksi	6. LKI
4.4.	Sadarbība ar citiem izglītības, veselības vai sociālās aprūpes jomas speciālistiem:				
4.4.1.	Sadarboties ar izglītības, ārstniecības un rehabilitācijas procesā iesaistītajiem speciālistiem	<p>Identificēt nepieciešamību un sadarboties ar citu jomu speciālistiem traucējumu noteikšanas procesā</p> <p>Sadarboties ar izglītības, ārstniecības, rehabilitācijas procesā iesaistītajiem speciālistiem, lai nodrošinātu logopēdiskās korekcijas uzdevumu īstenošanu un mērķa sasniegšanu</p> <p>Izveidot un ievērot pozitīvu savstarpējo mijiedarbību ar kolēģiem, saistīto nozaru speciālistiem</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Logopēdijas, medicīnas, psiholoģijas, izglītības zinātņu u.c. ar logopēdijas jomu saistīto zinātņu nozaru terminoloģija, teorētiskās un praktiskās nostādnes</p> <p>Komunikācijas teorija un prakse, psiholingvistika</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Runas, valodas, komunikācijas un orofaringeālās funkcijas traucējumu noteikšana un diferencēšana atbilstoši</p>	<p>Spēja īstenot pozitīvu savstarpējo mijiedarbību, analizēt un risināt logopēdiskās korekcijas aktuālus problēmjautājumus sadarbībā ar kolēģiem, saistīto nozaru speciālistiem</p> <p>Spēja identificēt nepieciešamību un sadarboties ar citu jomu speciālistiem traucējumu logopēdiskās noteikšanas un diferencēšanas procesā</p>	6. LKI

		Argumentēti pamatot savu viedokli saskarsmē ar kolēģiem, saistīto jomu speciālistiem	profesionālās darbības jomai un specializācijai Kritiskā domāšana		
4.4.2.	Izveidot komandas darba stilu un strādāt komandā	Attīstīt un pilnveidot komandas darba stilu, strādāt komandā Izprast un izvērtēt viedokļu atšķirību, risināt konflikta situācijas	<u>Izpratnes līmenī:</u> Komunikācijas teorija un prakse, psiholingvistika <u>Lietošanas līmenī:</u> Logopēda profesionālās darbības pamati Psiholoģijas un izglītībaszinātņu teorētiskās un praktiskās nostādnes	Spēja strādāt komandā, lai sasniegtu logopēdiskās korekcijas mērķus un uzdevumus	6. LKI
4.5.	Iesaistīšanās institūcijas un logopēdijas jomas attīstībā:				
4.5.1.	Iesaistīties izglītības, veselības aprūpes vai sociālās aprūpes iestādes darba organizācijā	Iesaistīties izglītības, veselības aprūpes vai sociālās aprūpes iestādes darba organizācijas pilnveidē un attīstības plānošanā Analizēt un izteikt priekšlikumus darba organizācijas, vides un procesa pilnveidošanai, lai nodrošinātu kvalitatīvu logopēdisko palīdzību Identificēt, apspriest un ietekmēt tos izglītības, veselības aprūpes vai sociālās aprūpes normatīvos aktus, kas ietekmē logopēdijas pakalpojuma pieejamību un kvalitāti	<u>Izpratnes līmenī:</u> Izglītības, veselības vai sociālās aprūpes vadība (atbilstoši profesionālās specializācijas un darbības jomai) Izglītība ilgtspējīgai attīstībai Komunikācijas teorija un prakse, psiholingvistika <u>Lietošanas līmenī:</u> Logopēda profesionālās darbības pamati	Spēja iesaistīties izglītības, veselības vai sociālās aprūpes iestādes darba organizācijas pilnveidē un attīstības plānošanā Spēja identificēt, apspriest un ietekmēt tos izglītības, veselības aprūpes vai sociālās aprūpes normatīvo aktu principus lokālā un nacionālā līmenī, kas ietekmē logopēdijas pakalpojuma pieejamību un kvalitāti	6. LKI
4.5.2.	Veikt profesionālās darbības pašvērtējumu, izvērtēt tās kvalitāti un veikt nepieciešamos uzlabojumus	Veikt profesionālās darbības pašvērtējumu, izvērtēt tās kvalitāti, plānot un veikt nepieciešamos uzlabojumus Īstenot profesionālo pilnveidi – kritiski izvērtēt vajadzības un izvēlēties atbilstošas profesionālās pilnveides formas (konferences, kursi, semināri,	<u>Izpratnes līmenī:</u> Logopēdijas, medicīnas, psiholoģijas, izglītības zinātņu u.c. ar logopēdijas jomu saistīto zinātņu nozaru terminoloģija, teorētiskās un praktiskās nostādnes Izglītība ilgtspējīgai attīstībai	Spēja kritiski izvērtēt savu profesionālo pieredzi un darbību, stratēģiski un regulāri īstenot profesionālās darbības pilnveidi atbilstoši profesionālās darbības jomai un novitātēm logopēdijas, izglītības, medicīnas, psiholoģijas vai citās ar profesionālo darbību saistītās zinātnēs	6. LKI

		<p>meistarklases, pieredzes apmaiņa u.c.) un to saturu</p> <p>Apkopot savas zināšanas un profesionālo pieredzi, veidojot logopēdiskās korekcijas darba metodiskos materiālus</p> <p>Sadarboties un dalīties profesionālajā pieredzē ar nozares speciālistiem, jaunajiem speciālistiem un studentiem</p> <p>Analizēt un izvērtēt savas profesionālās darbības nozīmi plašākā sociālā kontekstā</p>	<p>Komunikācijas teorija un prakse, psiholingvistika</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Logopēda profesionālās darbības pamati</p> <p>Kritiskā domāšana, pašrefleksija</p>	<p>Spēja īstenot labās prakses piemērus savā profesionālajā darbībā, veidot logopēdiskās korekcijas metodiskos materiālus</p> <p>Spēja sadarboties un dalīties profesionālajā pieredzē ar nozares speciālistiem, jaunajiem speciālistiem un studentiem</p>	
4.5.3.	Veicināt logopēdijas jomas attīstību	<p>Aktīvi iesaistīties zinātniskos pētījumos logopēdijā atbilstoši profesionālās darbības jomai (izglītībā, veselības aprūpē, sociālajā aprūpē)</p> <p>Piedalīties zinātniski pētnieciskajos projektos un īstenot starpinstitucionālu sadarbību pētniecības mērķu sasniegšanā</p> <p>Ziņot par pētījumu rezultātiem institucionālā, starpinstitucionālā un nacionālā līmenī</p> <p>Kritiski izvērtēt zinātniskajās publikācijas pieejamos datus, integrēt dažādu zinātņu sasniegumus savā profesionālajā darbībā</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Logopēdijas vēsture</p> <p>Pētniecība izglītībā vai medicīnā</p> <p>Izglītība ilgtspējīgai attīstībai</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Pētniecība logopēdijā (pētnieciskās darbības teorētiskie un praktiskie aspekti)</p> <p>Kritiskā domāšana</p>	<p>Spēja veikt pētniecisku un inovatīvu darbību logopēdijas jomas attīstīšanā dažādās profesionālajās vidēs – izglītībā, veselības aprūpē vai sociālajā aprūpē</p> <p>Spēja kritiski izvērtēt zinātnisko publikāciju datus un tos integrēt profesionālajā darbībā</p> <p>Spēja prezentēt un paust viedokli, loģiski argumentēt un diskutēt</p>	6. LKI

**5. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes,
VISPĀRĒJĀS zināšanas un kompetences**

Nr. p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Vispārējās zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)	
5.1.	Ievērot jomai saistošo normatīvo aktu, standartu prasības un ētikas normas	<p>Ievērot normatīvos aktus, kas regulē logopēdijas speciālista profesionālo darbību izglītības, veselības, sociālās aprūpes institūcijās vai privātpraksē</p> <p>Ievērot personas datu aizsardzību, saskaņā ar Vispārīgo datu aizsardzības regulu</p> <p>Ievērot darba tiesisko attiecību normas</p> <p>Ievērot iestādes iekšējās kārtības noteikumus un lojalitāti</p> <p>Ievērot Latvijas logopēdu profesionālās darbības un ētikas kodeksu</p> <p>Ievērot vispārējos ētikas pamatprincipus</p> <p>Analizēt un pielāgot profesionālās darbības plānus atbilstoši darba vides un normatīvo aktu izmaiņām</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Izglītības, veselības vai sociālās aprūpes procesa tiesiskie aspekti (atbilstoši profesionālās specializācijas un darbības jomai)</p> <p>Izglītība ilgtspējīgai attīstībai</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Latvijas logopēdu profesionālās darbības un ētikas kodekss</p> <p>Normatīvie akti atbilstoši specializācijai un profesionālās darbības jomai</p>	<p>Spēja orientēties normatīvajos aktos, kas regulē logopēdijas speciālista profesionālo darbību izglītības, veselības, sociālās aprūpes institūcijās vai privātpraksē</p> <p>Spēja ievērot vispārējos un Latvijas logopēdu profesionālās darbības un ētikas pamatprincipus</p> <p>Spēja analizēt un pielāgot profesionālo darbību atbilstoši darba vides un normatīvo aktu izmaiņām</p> <p>Spēja ievērot darba tiesisko attiecību normas</p>	6. LKI
5.2.	Ievērot darba, vides un civilās aizsardzības prasības	<p>Ievērot darba aizsardzības, ugunsdrošības, civilās un vides aizsardzības normatīvo aktu prasības</p> <p>Ievērot higiēnas normu prasības</p> <p>Izveidot un uzturēt fiziski drošu darba vidi logopēdiskās korekcijas uzdevumu īstenošanai, atbilstoši darba aizsardzības noteikumiem un ergonomikas principiem</p> <p>Integrēt zināšanas logopēdijas, medicīnas, psiholoģijas u.c. ar veselības jomu saistītajās zinātnēs, lai spētu identificēt apdraudējumus veselībai</p> <p>Sniegt pirmo palīdzību un izsaukt neatliekamo medicīnisko palīdzību</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Valsts, civilā un vides aizsardzība</p> <p>Medicīnas zinātņu pamati</p> <p>Psiholoģijas zinātņu pamati</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Pirmā palīdzība</p> <p>Psihiskā veselība</p> <p>Darba aizsardzības, ergonomikas un vides aizsardzības normatīvo aktu prasības</p>	<p>Spēja nodrošināt darba aizsardzības, ugunsdrošības, civilās un vides aizsardzības normatīvo aktu ievērošanu</p> <p>Spēja novērtēt darba drošības riskus un atbilstoši rīkoties</p> <p>Spēja sniegt pirmo palīdzību</p> <p>Spēja pielietot ergonomikas pamatprincipus</p> <p>Spēja integrēt dažādu zinātņu atziņas, lai spētu identificēt apdraudējumu veselībai</p> <p>Spēja novērtēt savas fiziskās, emocionālās un garīgās veselības stāvokli un veikt preventīvos pasākumus tās saglabāšanai</p>	6. LKI

		<p>Veikt obligāto veselības pārbaudi atbilstoši normatīvo aktu un iestādes prasībām</p> <p>Rūpēties par savu fizisko, emocionālo un garīgo veselību</p>			
5.3.	Iegūt, analizēt un dokumentēt datus, aizpildīt dokumentāciju	<p>Veidot dialogu, sadarboties ar izglītojamo, pacientu, klientu un viņa piederīgajiem, lai iegūtu vispusīgu informāciju (anamnēzes datus), kas nepieciešama logopēdiskās diagnostikas veikšanai un logopēdiskās korekcijas plānošanai un īstenošanai</p> <p>Apkopot izglītojamā, pacienta, klienta anamnēzes datus</p> <p>Veikt novērojumus, apkopot un analizēt logopēdiskās korekcijas īstenošanās laikā iegūtos datus, izdarīt secinājumus</p> <p>Aizpildīt dokumentāciju atbilstoši profesionālās darbības jomas prasībām</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Komunikācijas teorija un prakse</p> <p>Lingvistika, psiholingvistika</p> <p>Runas un dzirdes orgānu anatomija, fizioloģija un patoloģija</p> <p>Cilvēka anatomija un fizioloģija</p> <p>Neiroloģija, psihiatrija, ģenētika</p> <p>Pediatrija</p> <p>Gerontoloģija</p> <p>Audioloģija</p> <p>Klīniskā psiholoģija, neiropsiholoģija</p> <p>Kompleksi funkciju traucējumi</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Logopēdiskās dokumentācijas lietvedība atbilstoši profesionālās darbības jomai un specializācijai</p> <p>Kritiskā domāšana</p>	<p>Spēja iegūt anamnēzes datus, īstenojot pozitīvu savstarpējo mijiedarbību ar izglītojamo, pacientu, klientu un viņa piederīgajiem</p> <p>Spēja analizēt iegūtos datus, apkopot informāciju un noformēt logopēdisko dokumentāciju atbilstoši profesionālās darbības jomai un specializācijai</p>	6. LKI
5.4.	Lietot informācijas un komunikāciju tehnoloģijas, tai skaitā, biroja tehniku	<p>Lietot informācijas un komunikācijas tehnoloģijas logopēdiskās korekcijas plānošanas un īstenošanas procesā</p> <p>Lietot specializētas informācijas tehnoloģijas (programmatūru un aparatūru) atbilstoši profesionālās darbības uzdevumu veikšanai</p> <p>Lietot informācijas tehnoloģijas pētnieciski izglītojošā darba veikšanai</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas (darbības principi, drošības principi)</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas, biroja tehnika logopēdijā</p> <p>Dokumentu sagatavošana</p>	<p>Spēja lietot informācijas un komunikācijas tehnoloģijas, biroja tehniku atbilstoši profesionālās darbības jomai un specializācijai</p>	6. LKI

		Lietot biroja tehniku atbilstoši profesionālās darbības jomai			
5.5.	Lietot valsts valodu	Lietot valsts valodu C2 līmenī Lietot lingvistikas normām atbilstošu mutvārdu un rakstu valodu Lietot profesionālo terminoloģiju valsts valodā	<u>Lietošanas līmenī:</u> Valsts valodas fonētika, leksika, semantika, morfoloģija, sintakse un ortogrāfija Profesionālie termini valsts valodā	Spēja lietot valsts valodu C2 līmenī Spēja korekti lietot profesionālo terminoloģiju valsts valodā	6. LKI
5.6.	Lietot vismaz vienu svešvalodu	Saprast un lietot vismaz vienu svešvalodu (oficiālo Eiropas Savienības valodu) B2 līmenī Sazināties un diskutēt svešvalodā Lasīt un saprast profesionālās darbības jomas tekstus svešvalodā	<u>Lietošanas līmenī:</u> Svešvaloda (oficiālā Eiropas Savienības valoda) B2 līmenī Profesionālā svešvaloda logopēdijā	Spēja lietot vismaz vienu svešvalodu (oficiālo Eiropas Savienības valodu) B2 līmenī Spēja korekti lietot profesionālo terminoloģiju svešvalodā	6. LKI

Vispārīga informācija	
Profesijas standarta iesniedzējs	<p><i>Liepājas Universitāte</i></p> <p><i>Darba grupa:</i></p> <p><i>Māra Zeltiņa LiepU, Studiju prorektore</i></p> <p><i>Inta Kulberga LiepU, dekāne, projekta SAM 8.2.3. vadītāja</i></p> <p><i>Baiba Dzintare LiepU projekta SAM 8.2.3. eksperte; Liepājas pirmsskolas izglītības iestāde "Saulīte", skolotāja logopēde, audiologopēde</i></p> <p><i>Gundega Tomele LiepU, lektore; Liepājas pilsētas Izglītības pārvalde, skolotāja logopēde</i></p> <p><i>Baiba Trinīte LiepU, asociētā profesore; Liepājas reģionālā slimnīca, audiologopēde</i></p> <p><i>Linda Pavītola LiepU, dekāne</i></p>
Profesijas standarta ekspertu darba grupa	<p>Dzintra Mergupe-Kutraite – Izglītības un zinātnes ministrijas Izglītības departamenta eksperte;</p> <p>Aina Liepiņa – Labklājības ministrijas Darba tirgus politikas departamenta vecākā eksperte;</p> <p>Signe Tomšone – Rektoru padome, Rīgas Stradiņa Universitātes Rehabilitācijas fakultātes dekāne;</p> <p>Gundega Tomele – Liepājas Universitātes Studiju programmas "Logopēdija" direktore;</p> <p>Anda Nulle – Latvijas Ārstu biedrības valdes locekle;</p> <p>Dainis Kalnačs – Latvijas Jauno ārstu asociācija, fizikālās un rehabilitācijas medicīnas ārsts RAKUS "Gaiļezers";</p> <p>Baiba Trinīte – Latvijas Logopēdu asociācijas valdes priekšsēdētāja;</p> <p>Evija Griškeviča – Latvijas Audiologopēdu asociācijas valdes priekšsēdētāja.</p>
Profesijas standarta NEP atzinums	<i>Datums. Aizpilda VISC.</i>
Profesijas standarta saskaņošana PINTSA	<i>Datums. Aizpilda VISC.</i>
Profesijas standarta iepriekš saskaņotās redakcijas	<i>Datums. Aizpilda VISC.</i>